

TOIMINTAKERTOMUS 2012

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liitto
MTK-Pohjois-Suomi ry

95. toimintavuosi

TOIMINTAKERTOMUS 2012

Tähän kertomukseen on koottu keskeisiä asioita MTK-Pohjois-Suomen Liiton toiminnasta vuodelta 2012. MTK-Pohjois-Suomen perusjäsenistömme koostuu maa- ja metsätaloudenharjoittajista sekä maaseutuyrittäjistä. Järjestöä arvostetaan yhteiskunnallisena vaikuttajana ja vaikutusvalta jäsenistöä koskevissa asioissa on merkittävä.

Monet seikat puoltavat kuulumista järjestöön ja mahdollisimman korkea järjestäytymisaste antaa hyvän lähtökohdan hoitaa edunvalvontaa. Pyrimme saamaan järjestön toimintaan mukaan lisää maatalouden harjoittajia, maaseutuyrittäjiä ja metsätilanomistajia. Jäsenmäärämme oli kertomusvuoden lopussa 13 655.

MTK-Pohjois-Suomen toimialue rajautuu melko tarkasti Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajojen mukaan. Tästä poikkeaa alueemme lounaisosa. Osa Kalajokilaakson kunnista on suuntautunut perinteisen Keski-Pohjanmaan suuntaan. Jäsenkenttämme kirjo on laaja ja monipuolinen laajojen maakuntiemme mukaisesti. Edunvalvontamme painopisteet ovat maanviljelijöiden, maaseutuyrittäjien ja metsänomistajien elinkeinojen turvaamisessa ja henkisen hyvinvoinnin lisäämisessä.

MTK-Pohjois-Suomi on huolehtimassa toimintasuunnitelmansa mukaisesti jäsenistönsä hyvinvoinnista ja tulevaisuudesta siten, että taloudellinen toimeliaisuus säilyy vireänä ja yrittäminen on palkitsevaa sekä usko tulevaisuuteen säilyy lujana.

Vuoden varrelta

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

MTK- Pohjois-Suomi on kyennyt toiminnallaan ottamaan paikkansa alueellisessa edunvalvonnassa. Pystyimme olemaan toimintakertomusvuonna mukana jäsentemme kannalta oleellisimmissa etujamme koskettavissa palaverissa, tapahtumissa ja suunnitelmissa. Voimavarojemme puitteissa osallistuimme myös muuhun toimintaan alueellamme. Oman lisäarvonsa jäsentemme edunvalvontaan toi liittomme hallinnoima maaseutuelinkeinojen kehittämishanke, joka koordinaatiohankkeena oli mukana eri tahojen maaseutua koskettavissa kehittämissä. Hanke mahdollisti myös yhdistyksille uuden tavan saada apua toimintaansa jäsenten parhaaksi. Liittomme laaja ja hyvinkin erilaisia olosuhteita kattava toiminta-alue tuo toki haasteita, mutta samalla myös mahdollisuuksia. Uskon vakaasti, että jäsenten valitsevat luottamushenkilöt oppivat päivä päivältä enemmän hyödyntämään noita mahdollisuuksia ja näkevät ne väluudet, joita yhtenäisen laaja jäsenkenttä tuo edunvalvontaan. Tahdonkin näin alkuun jo kiittää niitä yhdistysten ja liiton luottamushenkilöitä, jotka mahdollistivat järjestömme edunvalvonnan kuluneena vuonna, yhteistyö on voimaa, kukaan ei pärjää yksin. Kuluneen vuoden toiminnasta ansaitsevat kiitoksen myös työhönsä sitoutuneet toimihenkilöt, jotka pyrkivät parhaansa mukaan hoitamaan jäsenistöme asioita.

Erityisesti maaseutunuorten toimesta toteutettu kummimaatiloiminta kansanedustajille käynnistettiin jälleen kuluneena vuonna. Sillä, että jäsenistöme avaa kansanedustajille mahdollisuuden tutustua maatilalan arkeen paikanpäällä, on suuri merkitys sille, minkälaisen kuvan luomme tämän päivän maataloista päättäjillemme. Kuluttajatyötä jatkoimme aktiivisten yhdistysten toimesta, yhdistykset järjestivät useita Päivä Maalla- tapahtumia sekä muun muassa Lasten maatalousnäyttelyn ja Pikku Farmari- tapahtuman. Kuluttajatyö on toimintaa, josta

kunnia kuuluu koko jäsenkentällemme aktiivisesta toiminnasta. Avoimuus ja aktiivinen kuluttajatyö ovat tänä päivänä vähintään yhtä tärkeitä kuin politiikkaan vaikuttaminen.

Viime kasvukautta leimasivat erityisesti vaikeat tulvat. Pahimmat niistä toistuivat monta kertaa kasvukaudella, joten paikoin sato tuhoutui lähes tyystin. Olimme aktiivisesti mukana vaikuttamassa niin paikallisiin kuin valtakunnan tason päättäjiin, jotta kyseiset tuhot saataisiin asianmukaisesti korvattua ja ennen kaikkea mahdollisuuksien mukaan jatkossa estettyä. Uudentyyppiseen, mahdollisesti vakuutus pohjaisen satovahinkokorvausjärjestelmän luominen onkin kuluvan vuoden asioita. Lisäksi on huolehdittava siitä, ettei menneen kesän opetuksia unohdeta, vaan viranomaiset toteuttavat tulvasuojelutöitä jatkossa tehostetusti, huomioiden entistä paremmin maatalouden toimintaedellytykset, toiminta ei saa tapahtua vain energiantuotannon ehdoilla. Alueemme kansanedustajiin pidimme aktiivisesti yhteyttä, samoin kuin huolehdimme siitä, että maa- ja metsätalousministeri pysyi ajan tasalla alueemme viljelijöiden tilanteesta.

Viime vuotta leimasi erityisesti hallituksen rajut toimet suomalaista maataloustuotantoa kohtaan. Tuntuu siltä, että maatalous muistettiin vain ruokapöydässä ja juhlapuheissa, käytännön teot poliittisilta päättäjiltä osoittivat toista. Maatalouden kannattavuuskehitys on saatava nousuun, nykytavalla toimien ei kyetä suomalaista ruoantuotantoa turvaamaan.

Brysselin suunnalla alkoi CAP-uudistuksen käsittely. Erityisenä huolenaiheena alueellamme oli turvepeltojen raivauskielto. Tämän kiellon torjumiseksi teimme eri tavoin töitä niin kotimaassa kuin Brysselin suunnalla. Yllättävää oli havaita, että saimme paremman ymmärryksen oikeutetuille vaa-

timuksillemme Brysselin kuin Helsingin suunnassa. Tällä hetkellä lienee kohtuullisen selvää, että kyseinen järjestön kielto kyettiin torppaamaan. Oppi asiasta oli se että vaikka olemmekin pääosin alueellinen toimija, meidän täytyy jatkossa kyetä vaikuttamaan päätöksentekoon kotimaan lisäksi myös Euroopan Unionin tasolla.

Mennyttiin vuosi oli MTK:n liittokokousvuosi. Osallistuimme Savonlinnan liittokokoukseen runsaalla edustajajoukolla, vaikka ajankohta oli alueellamme todella huono viljelytöiden ajoittumisen suhteen. Liittokokouksen linjausten mukaan järjestössämme aloitettiin työ metsäjäsenyyden kehittämiseksi, erityisesti metsänhoitoyhdistysten tulevaisuuteen liittyen. Samoin viime vuonna luotiin pohjaa tämän vuoden Yhdistysten vuositoiminnalle. Yhdistyksissä on toimintamme pohja ja niiden varaan on hyvä rakentaa tulevaisuuden järjestötoimintaa. Kaiken toiminnan ja rakenteiden muutoksien tulee lähteä jäsenten tarpeista. Näillä mielteillä tahdon toivottaa oikein valoisaa kevään ja kesän sekä uuden kasvun odotusta kaikille jäsenillemme.

Harri Peltola
MTK-Pohjois-Suomen liiton puheenjohtaja

MTK-Pohjois-Suomi

Toiminnanjohtaja

Matti Perälä
020 413 3501,
0400 316 115
matti.perala@mtk.fi

Kenttäpäällikkö

Markku Karjalainen
020 413 3374,
040 539 1623
markku.karjalainen@mtk.fi

Järjestöagronomi

Sirpa Törmikoski
020 413 3503,
044 339 2319
sirpa.tormikoski@mtk.fi

Toimistos sihteeri

Johanna Määttä (vanhempainvapaalla)
020 413 3502
johanna.maatta@mtk.fi

Yhdistysten vuoden asiamies

Janne Mäkinen
040 6684 989
janne.makinen@mtk.fi

YHTEYSTIEDOT

Oulun toimisto:

www.mtk.fi/liitot/pohjoissuomi
Rautatienkatu 16 C 22, 90100 Oulu
020 413 3500, faksi 020 413 3509

Kajaanin toimisto:

Kauppakatu 25 A, 87900 Kajaani
puh. 020 413 3370

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivoitihanke:

Hankevetäjä

Anita Mäkipelto
0400 218 720
anita.makipelto@mtk.fi

Maaseutukoordinaattori

Kari Tervonen
040 354 2044
kari.tervonen@mtk.fi

Kansi:

Kotimaisen ruuan kuluttajakampanja
20.4.2012, Kajaani

JÄSENISTÖ JA HALLINTO

TOIMIALUE

MTK-Pohjois-Suomen toimialueen vuonna 2012 muodostivat 38 kuntaa tai kaupunkia. Liiton kotipaikka on Oulu ja toimipisteet sijaitsevat Oulussa ja Kajaanissa.

JÄSENISTÖ

YHDISTYKSET

Kertomusvuonna oli Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liiton jäseninä 43 maataloustuottajain yhdistystä. Yhdistysten jäsenmäärä 31.12.2012 oli 13 655 henkilöä.

YHTEISÖT

Yhteisöjäsenmaksun kertomusvuodelta maksoivat seuraavat yhteisöt: Lihakunta, Osuus-kunta Pohjolan Maito, Osuus-kunta ItäMaito, Pohjois-Pohjanmaan Osuuspankkiliitto, Tapiola, MHY Länsi-Kainuu, MHY Kainuu sekä MHY Ylä-Kainuu.

KUNNIAJÄSENET

Kunnallisneuvos Sakari Huttu-Hiltunen Yli-kiiminki († 5.11.2012) mv. Juhani Keränen Muhos, toim.joht. Risto Rusko Oulu, mv. Kauko Törmänen Kuusamo, mv. Oiva Viirret Pyhäjoki, pitäjänneuvos Arvi Viitala Kärsämäki, mv. Jaakko Vuolteenaho Nivala ja kunnallisneuvos Veikko Ylilauri Lumijoki.

LIITON JOHTOELI-MET JA TOIMIHENKI-LÖT v. 2012

JOHTOKUNTA johtokunnassa vuodesta

Mv. Harri Peltola, Puolanka	2010
- puheenjohtaja 2010 alkaen	
Mv. Jari Ahlholm, Kärsämäki	2010
-varapuheenjohtaja 2010 alkaen	
Mv. Urpo Heikkinen, Kempele	2010
Mv. Pentti Keränen, Paltamo	2010
Mv. Eliisa Kumpula, Nivala	2012
Mv. Inga Manninen, Yli-li	2010
Mv. Liisa Myllylä, Haapajärvi	2010
Mv. Maarit Sormunen, Sotkamo	2010
Mv. Tuomo Tamminen, Raahel	2012
Mv. Jaakko Rikkola, Utajärvi(*)	2010
(*) Nuorten valitsema edustaja	

VALIOKUNNAT

Työvaliokunta

Harri Peltola pj., Jari Ahlholm, Urpo Heikkinen, Tuomo Tamminen, Markku Karjalainen, Sirpa Törmikoski ja Matti Perälä

Nuorten valiokunta

Jaakko Rikkola Utajärvi pj., Tuija Korhonen Sotkamo, Johanna Lerssi-Kallio Kajaani, Mika Koukkari Vaala, Laura Mulari Suomussalmi, Taru Vähäsöyrinki Pyhäntä, Tiina Pietikäinen Haapajärvi, Timo Pernu Oulainen, Ossi Erkkilä Nivala ja Teuvo Heikkinen Paltamo, Sirpa Törmikoski siht.

Kuluttajatyöryhmä

Nuorten valiokunta ja johtokunnan edustajana Jari Ahlholm, Sirpa Törmikoski siht.

Maaseutuyrittäjävaliokunta

Pentti Keränen Paltamo pj., Timo Hyvönen Sotkamo, Pekka Kemppainen Pyhäntä, Markku Rikula Vaala, Osmo Heikkinen Muhos, Tarmo Turunen Kempele ja Markku Karjalainen siht.

Porotalousvaliokunta

MTK Pohjois-Suomen alueelta: Lauri Mulari Suomussalmi, Henri Henttilä Kuusamo, Mikko Tyni Taivalkoski ja Markku Karjalainen. MTK-Lapin alueelta: Merja Korpi Ylitornio, Ari Ruotsalainen Rovaniemi, Matti Rissanen Sodankylä ja Kaija Kinnunen, Lapin ELY-keskuksesta: Hannu Linjakumpu ja Keijo Alanko Paliskuntain yhdistyksestä: Anne Ollila

Sosiaalivaliokunta

Liisa Myllylä Haapajärvi pj., Outi Piukkala Pyhäjoki, Maarit Sormunen Sotkamo, Riitta Kätkönen Kuhmo, Hilka Leiviskä Pyhäntä, Jorma Keränen Muhos, Jouko Käkelä Kuusamo ja Markku Karjalainen siht.

Maa- ja ympäristövaliokunta

Urpo Heikkinen Kempele, Esa Karjalainen Vaala, Anne- Mari Söderström Tornio, Pekka Lehto Rovaniemi, Pirkko Laitinen Utajärvi, Marjut Silvast Kajaani, Jukka Aula P-S MO, Kaija Kinnunen MTK- Lappi, Sirpa Törmikoski siht.(4/2012 saakka) ja Matti Perälä (5/2012 lähtien)

Luomuvaiokunta

Maarit Sormunen Sotkamo pj., Samuli Leinonen Vaala, Ari Komulainen Vuolijoki, Päivi Ollila Haapavesi, Veli Hyttinen Pudasjärvi, Tommi Kallinen Ruukki ja Sirpa Törmikoski siht.

EDUSTAJAT

Liiton edustajina eri yhteisöissä ovat kertomusvuonna toimineet mm.:

MTK:n johtokunta

Eero Isomaa Nivala 1.12.2004 alkaen

MTK:n valtuuskunta

Varsinaisina jäseninä: Harri Peltola Puolanka, Jari Ahlholm Kärsämäki, Pekka Hallikainen Ylikiiminki ja Ari Varis Pyhäjärvi. Varajäseninä Esa Karjalainen Vaala ja Antti Ollila Haapavesi.

MTK:n valiokunnat

Aluekehitysvaliokunta: Harri Peltola Puolanka

Maitovaliokunta: Eero Isomaa Nivala

Nautajaosto: Inga Manninen Yli-li

Sosiaalivaliokunta: Liisa Myllylä Haapajärvi

Luomuvaiokunta: Maarit Sormunen Sotkamo

Maaseutunuorten valiokunta: Tuija Korhonen Sotkamo

Tuotantotalousvaliokunta: Jari Ahlholm Kärsämäki

Maaseutuyrittäjävaliokunta: Timo Hyvönen Sotkamo

Perunavaliokunta: Janne Matinlauri Tyrnävä

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta: Urpo Heikkinen Kempele

TOIMIHENKILÖT

MTK-Pohjois-Suomi:

Toiminnanjohtaja:

Matti Perälä, agronomi (MMM)
22.8.2011 –

Kenttäpäällikkö:

Markku Karjalainen, agrologi
1.1.2001 –

Järjestöagrologi:

Sirpa Törmikoski, agrologi (AMK)
4.8.2008 –

Toimistosihteri:

Johanna Määttä, tradenomi
(vanhempainvapaalla 23.5.2012 alkaen)
1.3.2010 –

Vs. toimistosihteri:

Janne Mäkinen
23.5.2012 –

Timo Korhonen, agrologi

(toimivapaalla kansanedustajakauden ajan)

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke:

Hankevetäjä:

Anita Mäkipelto, FM
30.6.2011 –

Maaseutukoordinaattori:

Kari Tervonen
12.9.2011 –

Hankeavustaja:

Riitta Mustola
20.2.2012 – 20.5.2012

Toimiston siivouksesta on huolehtinut RTK-Palvelu Oy

JOHTOKUNNAN JÄSENTEN OSALLISTUMISET LIITON JOHTOKUNNAN KOKOUKSIIN VUONNA 2012

Johtokunnan jäsenet:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Yht.
Harri Peltola, pj	x	x	x	x	x	x	x		x	x	9
Jari Ahlholm, vpj	x	x	x	x		x	x	x	x	x	9
Urpo Heikkinen	x	x	x	x		x			x	x	7
Pentti Keränen	x	x	x	x	x	x	x	x	x		9
Eliisa Kumpula	x	x	x	x		x	x			x	7
Inga Manninen	x	x	x	x		x	x	x	x	x	9
Liisa Myllylä	x	x	x	x	x	x	x	x	x		9
Maarit Sormunen	x	x	x	x	x	x	x		x	x	9
Tuomo Tamminen	x	x	x	x	x		x	x	x	x	9
Jaakko Rikkola, nuorten vk. pj.	x	x	x	x	x		x	x		x	8
Johtokunnan jäsenet, yhteensä:	10	10	10	10	6	8	9	6	8	8	

TOIMINTA

LIITON TOIMINTA SÄÄNTÖMÄÄRÄISET KOKOUKSET

KEVÄTKOKOUS 27.4.2012 Kajaani, Bio Rex

Kokoukseen osallistui yhdistyksistä 97 ja yhteisöistä 3 kokousedustajaa. Kokouksessa oli läsnä 100 henkilöä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Esa Karjalainen Vaalasta ja sihteeriksi kenttäpäällikkö Markku Karjalainen. Kokouksen pääpuhujana oli MTK:n tutkimuspäällikkö Johan Åberg. Metsäkatsauksen piti Pohjois-Suomen Metsänomistajien liiton aluejohtaja Heikki Rahko.

Toiminnanjohtaja Matti Perälä esitteli liiton toiminnan ja vuosikertomuksen vuodelta 2011, kävi läpi tilinpäätöksen ja luki tilintarkastajien lausunnon. Kokous hyväksyi vuosikertomuksen, tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden johtokunnalle ja muille tilivelvollisille vuodelta 2011.

MTK-Pohjois-Suomen kevätkokouksen julkilausuma:

Suomen hallitus puhuu pääministeri Kataisen johdolla kauniisti kotimaisen ruoantuotannon merkityksestä. Hallituksen käytännön teot ovat kuitenkin jotain aivan muuta. Maatalouden rahoitusta leikataan jatkuvasti rankalla kädellä samalla kun maatalouden kustannusrasitteita lisätään mm. ympäristövaatimusten järjettömällä tiukentumisella. Tämän linjan on muututtava!

Tulevaisuudessa tarvitaan enemmän markkinatuloja. Tämän takia tulisi kiinnittää enemmän huomiota markkinoiden ja elintarvikeketjun toimivuuteen. Hallitukselta tarvitaan nyt budjettiriihen leikkausten tilalle tekoja viljelijöiden markkina-aseman parantamiseksi.

Maatalouden ympäristövelvoitteiden ja -maksujen lisääminen tässä tilanteessa lisäävät kestävästi ruoantuotannon kustannusrasitetta. Ei ole oikein, että uusi navetta rinnastetaan ympäristölupamaksujen osalta lähes ydinvoimalan kaltaiseksi. Kohtuuttoman pitkiksi venyvillä lupaprosessien käsittelyajoilla ja ympäristönsuojelun näkökulmastakin käsittämättömillä metrimääräyksillä on onnistuttu nakertamaan tuottajien halua kehittää kotimaista maataloustuotantoa kysyntää vastaavaksi. Hallituksen tulee viipymättä korjata hallinnolliset esteet muuten tulinjalla ei ole pelkästään kotimainen turvallinen ja puhdas ruoka vaan myös koko elintarvikealan yli 300 000 suomalaisen tulevaisuuden työt.

Markkinatulojen kasvattaminen on ainoa kestävä tapa turvata kotimainen ruoantuotanto pitkässä juoksussa. Elintarvike-

markkinoiden toimivuus jättää kuitenkin paljon parantamisen varaa. Keskittynyt vähittäiskauppa on viime vuosina pystynyt kasvattamaan merkittävästi omaa osuutta elintarvikemarkkinoiden rahavirroista. Samaan aikaan niin jalostava teollisuus kuin alkutuotanto kamppailee kannattavuusongelmien kanssa.

SYYSKOKOUS 5.12.2012 Oulu, OSAO

Kokoukseen osallistui 40 yhdistyksestä 119 kokousedustajaa ja yhteisöjäsenistä 4 edustajaa. Yhteensä kokouksessa oli läsnä 140 henkilöä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Kaarlo Sutela Lumijoelta ja sihteeriksi kenttäpäällikkö Markku Karjalainen. Järjestäytymisen jälkeen kokouksessa jaettiin järjestön ansiotuneille luottamushenkilöille kultaisia ansiomerkkejä 5 kpl ja ansiomerkkejä 32 kpl. Kokouksen maaseutupoliittisen katsauksen esitti puheenjohtaja Juha Marttila MTK:sta. Lisäksi hyväksyttiin liitolle vuoden 2013 talousarvio, yhdistysten jäsenmaksut ja toimintasuunnitelma.

MTK-Pohjois-Suomen syyskokouksen julkilausuma:

Maailman väkiluku lisääntyy jatkuvasti; samalla ruoan tarve kasvaa ja viljelijöiden vastuu ruoantuotamisesta lisääntyy.

Me pohjoissuomalaiset tuottajat olemme valmiita vastaamaan tähän ruoantuotannon haasteeseen. Pystyäksemme siihen meille on annettava myös mahdollisuudet, joita valmistella olevalla turvemaiden ensikynnön kieltämisellä ei ainakaan edistetä.

Tänä vuonna lannanlevitys on ollut haasteellista ja paikallisesti jopa mahdollista. Lähes ylitse vuotavassa pattiilanteessa ympäristöministeriön antamat ohjeet eivät käytännössä olleet toteuttamiskelpoisia. Miten voi olla niin, että elinkeinoalan harjoittavat joutuvat joustamaan ja taipumaan, ennen kuin on edes selvitetty, mitä poikkeuksellisia ratkaisumahdollisuuksia myös lainsäädännöstä on löydettävissä? Vastaavasti Ruotsissa, jossa lannanlevittäminen on ollut lähestulkoon yhtä haasteellista kuin Suomessa, ympäristöviranomaiset tulkitsevat samaa nitraattidirektiiviä siten, että lannanlevittämiseen on ollut mahdollista saada joustoja asetettujen päivärajojenkin jälkeen.

Lannanlevitykseen liittyvillä päivämäärillä ei ympäristöä pelasteta eikä niillä ole mitään tekemistä käytännön viljelyn kanssa. Suomen ympäristöviranomaisten onkin jo korkea aika ymmärtää, että emme me ole luonnon pahimpia vihollisia. Yhdessä hallinnon kanssa me voimme ratkaista niin tämän päivän kuin tulevat haasteet; muistaen että ympäristönsuojelun varjolla ei saa rajoittaa viljelijän mahdollisuuksia asianmukaiseen ja kannattavaan viljelyyn.

Elintarvikeketjun rakenteissa on tapahtunut viime vuosikymmenen aikana isoja muutoksia, joiden seurauksena vähittäiskauppa on vahvistanut neuvottelu- ja ostovoimaansa. Samalla vähittäiskauppa on ottanut pitkälti ohjaukseensa koko ruuan arvoketjun.

Tuottajat tarvitsevat tulevaisuudessa reilumman osuuden ruokaeurosta. Tämän vuoksi tulisi kiinnittää enemmän huomiota markkinoiden ja elintarvikeketjun toimivuuteen. Hallituksen onkin huolehdittava siitä, että tuottajien asemaa elintarvikeketjussa voidaan parantaa korjaamalla kilpailulainsäädännössä mahdollisesti esiintyvät puutteet. Tuottajahintoihin on saatava kustannusnousua suurempi korotus, jotta kuluttajat saisivat kotimaista ruokaa myös tulevaisuudessa.

JOHTOKUNNAN KOKOUKSET

Johtokunta piti kertomusvuonna 10 kokousta. Kokouksissa käsiteltiin maatalous- ja järjestöpoliittisia kysymyksiä sekä monia maakunnallisia ja valtakunnallisia asioita. Käsiteltävänä oli myös sekä yhdistysten että yksittäisten jäsenten esille nostamia epäkohtia, asioita ja aloitteita. Kokouksissa oli esillä mm. seuraavia asioita:

9.1.2012

Kokouksessa käsiteltiin mm. luottamushenkilövalinnat. Puheenjohtajaksi valittiin Harri Peltola Puolangalta ja varapuheenjohtajaksi Jari Ahlholm Kärsämäeltä. Edelleen kokouksessa valittiin jäsenet ja edustajat liiton toimielimiin. Ajankohtaisissa maatalouspoliittisissa asioissa oli mm. hiilirikkaiden maiden muokkauskielto, maatalouspolitiikan uudistus ja sen viherlyttäminen, Durbanin ilmastokokouksen päätösten vaikutus Suomen metsäpolitiikkaan. Muita maatalouspoliittisia keskustelunaiheita olivat mm. raatokeräilyasetuksen muutos, uusi antibioottiasetus, energiatuotannon palautus ja eläinten hyvinvointituki. Muina asioina käsiteltiin henkilöstöasioita sekä keskusteltiin OAMK:n luonnonvara-alakoulutuksen tilanteesta.

13.1.2012

Yhteiskokous MTK-Lapin ja MTK-Keskisen Pohjanmaan kanssa. Liiton omassa kokouksessa valittiin jäsenet ja edustajat eri hankkeisiin ja työryhmiin. Keskusteltiin puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelupäivien järjestelyistä ja kevään UtisJyvät-lehden sisällöstä.

10.2.2012

Käsiteltiin mm. järjestön vuoden 2013 teemaa eli yhdistysten vuotta. Todettiin, että sosiaalivaliokunnan nimeksi tulee jatkossa hyvinvointivaliokunta. Johtokunta

suunnitteli myös aluekohtaista toteutusta keskusliiton huhtikuussa toteutettavalle ruoan alkuperä- kampanjalle. Päätettiin pyrkiä saamaan liiton kevätkokoukseen puhujaksi maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen. Johtokunta käsitteli Pudasjärveltä tulleen, sosiaaliohjelmaan liittyvän aloitteen sekä keskusteli jo alustavasti liiton tilinpäätöksestä vuodelta 2011. Lisäksi kuultiin liiton hankkeen toimintakatsaus sekä keskusteltiin mm. tulossa olevista Lihakunnan edustajiston vaaleista.

9.3.2012

Kokouksessa keskusteltiin mm. hallituksen tulevasta linjauksesta maatalouden sektorilla budjetin kehysriihen osalta sekä päätettiin, mitä asioita kirjataan 12.3.2012 Limingassa pidettävässä tilaisuudessa ministeri Koskiselle jätettävään muistioon. Suunniteltiin yhdistysten tulevan kevätkokouksierroksen sisältöä sekä 20.4.2012 järjestettävän ruoan alkuperä- kampanjan käytäntöjä. Kokouksessa käytiin läpi lausuntokierrokselle tulleita MTK:n liittokokousasiakirjoja sekä päätettiin hakea MTK:n ansiomerkkejä toiminnassa aktiivisesti mukana olleille henkilöille. Hyväksyttiin liiton tilinpäätös esitettäväksi yleiselle kokoukselle sekä valittiin Janne Mäkinen Haapavedeltä hoitamaan toimistosihteerin sijaisuutta.

10.4.2012

Keskusteltiin mm. maitokiintiöiden poistamiseen liittyvistä tulevaisuuden suunnitelmista sekä tulevasta CAP- uudistuksen sisältöluonnoksesta. Todettiin, että liiton alueella aloitettu kansanedustajien kummitilatoiminta on lähtenyt hyvin käyntiin. Keskusteltiin jäsenrekisterissä ilmenneistä erilaisista ongelmista ja päätettiin viedä niitä edelleen keskusliiton tietoon. Lisäksi linjattiin kevään valtuuskunnan kokouksessa esille otettavia asioita ja käytiin läpi yhdistysten kokouskierroksella esille nousseita asiakysymyksiä.

20.8.2012

Kokouksessa käytiin läpi kesän vaikeita sääoloja sekä keskusteltiin erityisesti tulvavahingoista ja niiden korvausasioista. Lisäksi keskusteltiin mm. tulossa olevasta metsänhoitolain uudistuksesta. Käytiin läpi kesän aikana olleiden Päivä Maalla-tapahtumien palautetta sekä suunniteltiin syksyn toimintaa liiton osalta.

Kokouksen yhteyteen oli järjestetty myös tapaaminen alueen kansanedustajien kanssa. Paikalle tapaamiseen olivat saapuneet Pirkko Mattila (ps), Mirja Vehkaperä (kesk.), Tapani Tölli (kesk.), Risto Kalliorinne (sd.) ja Satu Haapanen (vihr.). Johtokunta keskusteli kansanedustajien kanssa lounaan aikana laajasti maatalouden eri osa-alueista ja niiden ongelmakohdista.

18.9.2012

Käsiteltiin valtionvarainministeriön budjettiesitys leikkauksineen ja sovittiin jatko-toimenpiteistä asian suhteen. Lisäksi keskusteltiin tulevan yhdistysten teema- vuoden toimenpiteistä, tulvavahinkojen laajuudesta ja tukivalvontojen tilanteesta.

18.10.2012

Johtokunta hyväksyi liiton toimintasuunnitelman vuodelle 2013 esitettäväksi liiton syyskokoukselle. Kokouksessa käsiteltiin maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen tapaamisen aiheet. Lisäksi käsiteltiin liiton ehdotukset luottamushenkilövalinnoiksi keskusliiton valiokuntiin sekä liiton henkilöstöasioita.

12.11.2012

Käsiteltiin Maarit Sormusen eroanomus liiton johtokunnan jäsenyydestä.

Johtokunta hyväksyi liiton talousarvioesityksen vuodelle 2013 esitettäväksi liiton syyskokoukselle. Edelleen johtokunta vahvisti yhdistysten jäsenmaksuosuudet vuodelle 2013 esitettäväksi liiton syyskokoukselle. Käsiteltiin liiton syyskokouksen asiakirjat ja vaalien menettelytapaohje.

Käsiteltiin valtuuskunnassa esille otettavia asioita ja merkkipäivälistä.

17.12.2012

Johtokunnan ja nuorten valiokunnan yhteiskokous.

VALIOKUNTIEN KOKOUKSET

Nuorten valiokunta

Nuorten valiokunta piti vuoden aikana seuraavat kaksi kokousta: 13.2.2012 sekä 5.10.2012. Kummankin kokouksen pitopaikkana oli Maalaiskartano Pihkala Keskiössä.

Kokouksissa päätettiin mm. jatkaa kansanedustajien kummitilatoimintaa, järjestää maaseutunuorten keila-iltoja eri puolille liiton aluetta sekä lisätä erilaista yhteistyötä alueen maatalousalan oppilaitosten kanssa. Kokouksissa kuultiin aina myös terveisiä keskusliiton maaseutunuorten valiokunnan kokouksista Tuija Korhosen tuomana. Lisäksi päätettiin osallistua valtakunnalliseen maaseutunuorten Joulutulet-kampanjaan.

Kuluneen vuoden aikana valiokunnan jäseniä osallistui seuraaviin keskusliiton järjestämiin maaseutunuorten tapahtumiin: Kevätparlamentti 15.-16.2.2012 Helsingissä sekä nuorten syysparlamentti 9.-10.11.2012 Hämeenlinnassa.

Luumuvaliokunta

Luumuvaliokunnan järjestäytymiskokous pidettiin 15.2.2012. Pitopaikkana oli Rokua Health&Spa Utajärvellä. Seuraavat kokoukset pidettiin 16.4.2012; pitopaikkana liiton Kajaanin toimisto sekä 27.11.2012; pitopaikkana liiton Oulun

toimisto. Kokouksissa mm. päätettiin tänäkin vuonna järjestää alueen luomuviljelijöille suunnatut Luomupäivät sekä syksyllä myös erillinen luomuviljelyn pelonpiennartapahtuma. Lisäksi suunniteltiin hyvin alkaneen yhteistyön jatkamista Luomuliiton alueellisten yhdistysten kanssa.

Sosiaalivaliokunta

Järjestäytymiskokouksessa 17.4. keskusteltiin mm. maatalousyrittäjien jaksamisesta, valtioneuvoston kehysriihen vaikutuksista viljelijän arkeen sekä lomituksen ja työterveyshuollon yhteistyöryhmien toiminnasta. Lisäksi käsitellyssä oli MTK-Kuhmon aloite maksullisen lomituksen toteuttamiseksi muidenkin kuin vakinaisten lomittajien toimesta. Valiokunnan jäseniä osallistui sosiaalipoliittisten toimijoiden tapaamiseen Jyväskylässä 6.-7.8.2012. Toisessa kokouksessa 30.11. selviteltiin valtion budjetin v. 2013 mukanaan tuomia muutoksia. Lisäksi keskusteltiin mm. työterveyshuollosta, lomituksesta ja seuraavan vuoden toiminnasta.

Porotalousvaliokunta

Valiokunta kokoontui kaksi kertaa, 16.4. ja 14.12. Käsiteltäviä asioita olivat mm. porovahinkojen arvioimislautakunnan pöytäkirjamalli, kirjelmä ministeri Koskiselle porovahingoista viljelyksille sekä toimenpiteet vahinkojen ehkäisemiseksi.

Maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta

MTK:n maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta on Pohjois-Suomen Maataloustuottajain ja metsänomistajien Liittojen ympäristö- ja maapolitiittinen yhteistyöryhmä, jossa ovat edustettuna MTK-Lappi, MTK- Pohjois-Suomi sekä Pohjois-Suomen metsänomistajien liitto.

Maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta ei kokoontunut vuoden 2012 aikana.

MTK:N LIITTOKOKOUS

MTK:n liittokokoukseen otti osaa MTK-Pohjois-Suomesta yhteensä 11 virallista kokousedustajaa ja kokous järjestettiin Savonlinnassa 28.-29.6.2012. Liittokokouksessa linjattiin järjestön tulevien vuosien suuntaviivoja ja tavoitteita. Kokouksessa käsiteltiin valtuuskunnan hyväksymät ohjelma-asiakirjat, joista ensimmäinen käsitteli yhteiskunnallista vaikuttamista, toinen markkinavaikuttamista ja kolmas järjestön kehittämistä.

JUHLAT, RETKET JA TAPAHTUMAT

Kuntokurssi 25.-27.1.2012 Rokua Health & Spa Utajärvellä

Vuoden 2011 yhdistysten syyskokouksissa järjestettiin kuntokurssiarvontaa, jonka palkintona oli kahden vuorokauden kuntoloma Utajärvellä, Rokua Spa&Health- kylpylässä. Mukana kuntokurssilla

oli 40 henkilöä. Päivien ohjelmaan kuului erilaisia liikuntaryhmiä, rentoutumisharjoituksia sekä hierontaa.

Infotilaisuus maanomistajille 7.2.2012 Pyhäjoella

Tuleviin ydinvoimalaitossuunnitelmiin liittyen järjestettiin alueen viljelijöille tiedotustilaisuus kaavoituksesta ja muusta maankäyttöasiasta yhdessä Maanomistajien Arviointikeskuksen kanssa. Tilaisuudessa oli paikalla n. 30 henkilöä.

Lomitusseminaari 14.2.2012 Rokua Health & Spa Utajärvellä

Perinteinen lomituksen ajankohtaisiin asioihin keskittyvä lomituksen ajankoh-taisseminaari järjestettiin Utajärvellä helmikuussa 2012. Tilaisuudessa keskusteltiin mm. lomituksen tulevaisuuden suunnista ja mm. yrittäjälomittajuudesta. Seminaariin osallistui n. 50 henkilöä.

Viljelijän hyvinvointipäivät 28.2.2012

Yhdistysten sosiaalivastaaville ja maanviljelijöiden työterveyshuoltopalveluita järjestäville yksiköille suunnatut koulutus-päivät järjestettiin Oulaisissa Honkamajalla. Päivien luennoitsijana toimi psykologi Pirkko Lahti. Mukana tilaisuuksissa oli n. 44 osallistujaa.

Vastaava toinen, samoin Pirkko Lahden vetämä tilaisuus järjestettiin 12.9.2012 Oulussa Hotelli Edenissä sekä 29.11.2012 Kajaanissa. Silloin erityisesti kohderyhmänä olivat erilaista neuvontatyötä tiloilla tekevät henkilöt. Paikalla syksyn tilaisuuksissa oli n.80 kuulijaa

Keskustelutilaisuus Maa- ja metsätalousterministeri Jari Koskisen kanssa 12.3.2012 Limingassa

Viljelijöille järjestettiin mahdollisuus tulla tapaamaan Maa- ja metsätalousterministeri Jari Koskista. Tilaisuudessa oli läsnä n.30 maa- ja metsätalousteryrittäjää

Maanomistajien oikeudet -infopäivä 28.4.2012 Kajaanissa

Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Pohjois-Suomen Metsänomistajien liiton kanssa. Paikalla oli n. 30 hliöä. Infopäivässä kuultiin luentoja mm. metsätilan verotuksesta ja vakuutuksista.

Metsäiltamat 26.5.2012 Ruokolahden lavalla Siikajoen Paavolassa sekä 21.9.2012 Naapurinvaaran huvikeskussa Sotkamossa

Liitto oli osaltaan mukana järjestelmäs-sä maa- ja metsätalousteryrittäjille suunnat-tuja ohjelmallisia iltamia Siikajoella ja Sotkamossa. Yhteensä kahden illan aika-na ohjelmista ja tanssimusiikista oli nauttimassa n. 1800 osallistujaa.

Laitumelle lasku -tilaisuus 31.5.2012 Nivalassa

Lehmät päästettiin kevään osalta ensi kertaa laitumelle Nivalassa, Ellevi ja Heikki Laulumaan maatilalla. Tilaisuus oli osa

valtakunnallista, keskusliiton ja Valion yhteistyössä toteuttamaa laitumelle lasku-kampanjaa. Tapahtumaa oli seuraamassa n. 80 henkilöä.

Luomun pellonpiennarpäivä 15.8.2012 Limingassa

Pellonpiennarpäivään kokoonnuttiin keskiviikkona 15.8.2012 Tuomikosken tilalle Liminkaan. Paikalle saapui n. 100 luomusta kiinnostunutta henkilöä. Tilai-suudessa nähtiin myös työnäytöksiä sekä tutustuttiin tilan monipuolisiin viljelmiin.

Maaseutunuorten lentopalloturnaus 17.11.2012 Limingassa

MTK- Pohjois-Suomi ja MTK-Oulunseutu järjestivät maaseutunuorten lentopalloturnauksen MTK:n jäsenyhdis-tyksille lauantaina 17.11.2012 Limingassa Tupoksen yhtenäiskoululla.

Turnaus oli järjestyksessään 21. ja pai-kalle saapui 10 joukkuetta. Vuoden 2012 turnauksessa voiton vei MTK-Limingan joukkue.

Lentopallo-otteluiden lopputulokset 2012: 1. Liminka, 2. Oulainen, 3. Sotka-mo, 4. Nivala, 5. Kuusamo, 6. Vaa-la/Kestilä, 7. Lumijoki, 8. Merijärvi, 9. Haapajärvi ja 10. Oulunseutu.

Maaseutunuorten keilaillat

Lokakuussa 2012 järjestettiin maaseu-tunuorten keila-iltoja seuraavasti: 3.10 Kajaanissa, 4.10 Haapajärvellä ja 5.10 Oulussa. Osallistujia oli tilaisuuksissa n. 40.

Toimintakilpailun palkintomatka 20.-22.11.2012, risteily Helsinki-Tukholma.

MTK- yhdistysten välisen toimintakilpai-lun palkintomatka järjestettiin suosittuun Farmeri- risteilyn yhteyteen. Matkalle osallistui 36 henkilöä.

KULUTTAJATYÖ

20.4.2012 toteutettiin useimmissa yhdis-tyksissä laaja operaatio, jossa tuottajayh-distysten edustajat muistuttivat kauppoissa asioivia kuluttajia kiinnittämään erityistä huomiota ruoan alkuperämerkintöihin. Kampanja oli valtakunnallinen, keskuslii-ton organisoima ja se koettiin liiton alueel-la hyvin onnistuneeksi. Mukana yhteis-työssä olivat myös SEL:n alueelliset osas-tot.

PÄIVÄ MAALLA -TAPAHTUMAT

Liitto ja MTK-Ylikiiminki järjestivät San-na ja Markku Kokkonien tilalle 7.7.2012 Päivä Maalla – tapahtuman. Päivän aikana Sortolan Jäätelöön ja maa-tilaan tutustui n. 600 henkeä. Liiton alu-eella myös useat yhdistykset järjestivät vastaavia tapahtumia kesän 2012 aikana.

Lisäksi liiton alueella järjestettiin keskus-liiton valtakunnalliseen Avoimet ovet maatiloilla - kampanjaan liittyen Siikajoella Outi ja Juho Karinkannan maitotilalla avointen ovien päivä; tapahtumaa toteut-tamassa oli myös MTK-Siikajoki. Päivän

aikana Karinkannan maitotilalla kävi n. 550 vierailijaa.

KANSANEDUSTAJAT LOUNASTA-PAAMISESSA 20.8.2012 OULUSSA

Liiton johtokunta tapasi ryhmän eri puo-lueiden kansanedustajia Oulussa Ravinto-la Rauhalassa. Keskusteluiden aiheena oli mm. kotimaisen alkutuotannon kannat-tavuuden turvaaminen ja tulossa olevat budjettikehysneuvottelut.

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERI JARI KOSKISEN TAPAAMINEN 17.10.2012 OULUSSA

Ryhmä alueen tuottajia tapasi ministeri Jari Koskisen Oulussa Ravintola Rauha-lassa. Keskustelun aiheena olivat mm. tulvavahingot, turvamaakysymys, urakoit-sijoiden työkoneiden kohtelu – polttoöljyllä vai ilman ja tukileikkaukset

KANSANEDUSTAJIEN KUMMITILA-VIERAILUT

Vuoden aikana toteutui useita kansan-edustajien vierailuja heidän omilla kum-mimaatiloillaan. Ensimmäisenä vierailun toteutti Satu Haapanen (vihr.) tutustues-saan Liisa ja Jukka Ojantakasen maitoti-laan la. 11.2.2012 Siikalatvan Rantsilas-sa.

KOULUTUS

MTK Start viestintä 1.-2.2.

Kirjallisen ja suullisen viestinnän perus-teihin johdattelivat Pirita Seppälä ja Eeva Kaarne. Järjestökoulutuksen puolelta mukana oli Tapani Laukkanen. Kurssilai-sia paikalla oli 9. Kurssipaikkana oli Pih-kalan Maalaiskartano.

Jäsenrekisterikoulutus

Jäsenrekisteriohjelman käyttökoulutus pidettiin 3.2. Oulussa. Kouluttajana oli Mikko Hurskainen YAP:sta. Osallistujia oli 14.

Tukikoulutustilaisuudet

EU-avustajille järjestettiin koulutustilai-suudet 29.2. Paltamossa, 1.3. Haapave-dellä ja 2.3 Muhoksella. MTK:sta tilai-suuksissa oli luennoimassa Leena Ala-Orvola sekä asiantuntijat Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskuksesta sekä paikallisesta maataloushallinnosta.

Viljelijöille järjestettiin liiton oman hank-keen ja YmpäristöAgro- hankkeen puit-teissa EU-tukihakuun liittyviä infotilai-suuksia aikavälillä 14.3.- 2.4.2012, yhe-teensä 14 eri paikkakunnalla. Tilaisuuks-sissa olivat luennoimassa myös ProAgria Oulun sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen asiantuntijat.

Samoin yhteistyössä YmpäristöAgro – hankkeen kanssa järjestettiin uusille tu-enhakijoille koulutustilaisuudet 7.4. Niva-lassa ja 8.4.Oulussa.

Yhdessä Kainuun maaseutuyritysten elinvoima –hankkeen kanssa järjestettiin 10 tuki-infotilaisuutta 15.3.-2.4. Tietoa

jakoivat ELY-keskuksen, kunnan maatalousviranomaisten ja järjestön edustajat.

NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUKSET

Vuoden 2012 aikana järjestettiin kaksi liiton alueen tuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelukunnan kokousta.

23.-24.2.2012 Scandic, Oulu

Neuvottelupäivillä käytiin läpi aluksi uusi organisoitumismalli, joka päätettiin liiton syyskokouksessa. Tavoitteena tällä oli turvata sijaisavun saanti tilaisuuden ajaksi. Kokouksessa käsiteltiin mm. CAP-uudistusta, maitokiintiöjärjestelmän jälkeistä aikaa, maankäyttöasioita, alkaneen vuoden toimintaa, kunnallisvaaleja, myyvaaleja sekä liittokokousjärjestelyjä. Liittokokous on Savonlinnassa 28.-29.6.2012. Illallisella oli mukana Juha Lakkapää Lakkapää Oy:stä. Kokouksessa oli mukana 62 luottamushenkilöä.

9.-10.10.2012 Katinkulta, Sotkamo

Kokous järjestettiin yhdessä MTK-Keski-Pohjanmaan kanssa. Teemoina olivat niin mennyt kuin tuleva toiminta, erityisesti vuoden 2013 yhdistysten teemavuosi. Kokouksessa keskusteltiin kesän satovahingoista, järjestön tulevaisuudesta, lihamarkkinoista ja markkinavaikuttamisesta. Kokouksessa saatiin myös käytännön tietoa Päivä Maalla- ja koululaistapahtumien järjestämisestä. Illallisella oli mukana tj. Reijo Flink Lihakunnasta. Kokouksessa oli mukana 64 osallistujaa.

HUOMIONOSOITUKSET

Edellisten vuosien tapaan liitto huomioi yhdistysten luottamushenkilöitä heidän merkkipäivänään.

TIEDOTUSTOIMINTA

Liitto

Jäseniin pidettiin yhteyttä UtisJyvät lehden, sähköpostin ja eri tilaisuuksien kautta. UtisJyvät lehti ilmestyi vuoden aikana kaksi kertaa ja lisäksi jäsentiloille lähetettiin MTK:n toimesta MTK-Viesti lehden nro 2/2012 ja 6/2012. Näiden lisäksi kaikille jäsentiloille jaettiin uuden jäsenlehden Mainion ensimmäinen "näyttenumero", joka korvasi MTK-Viesti lehden nro 4/2012.

Puolueisiin ja kansanedustajiin pidettiin yhteyttä usealla eri MTK:n tasolla. Liitto teki tiivistä yhteistyötä kaikkien puolue-ryhmien kanssa. Lehdistön kautta välitettiin tietoa ajankohtaisista asioista. Maakunnalliset ja paikalliset sanomalehdet julkaisivat artikkeleja ja juttuja maatalousyrittäjien asioista. Eri maatalouden sidosryhmien tapaamisissa pidettiin maatalousyrittäjien etuja esillä.

Maaseudun organisaatioiden yhteistyöryhmänä toimi maaseutuvisikko, johon kuuluivat Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, ProAgria Oulu, Suomen Metsäkeskus, MTK-Pohjois-Suomi ja MTT Ruukki. Se kokoontui kertomusvuoden aikana kolme kertaa. Neuvotteluissa käytiin läpi organisaatioiden ajankohtaisia asioita.

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktiivointihanke

Liiton hallinnoiman hankkeen toinen toimintavuosi oli aktiivisen toiminnan aikaa ja hankkeessa pureuduttiin seuraaviin aiheisiin:

- yrittäjälomittajuus,
- kuntien hankinnat ja lähiruoka,
- luomu,
- maaseutuyrittäjä työnantaja,

- sukupolvenvaihdokset maataloilla,
- maataloustukiasiat,
- monitulo-yrittäjyys,
- ympäristölupien ja investointitukien hakeminen,
- alueen suurhankkeet sekä
- EU-tason maatalouspolitiikka ja tulevan ohjelmakauden valmistelutyö.

Teemoihin liittyen järjestettiin infoja, opintomatkoja ja tehtiin selvityksiä.

Hankkeen järjestämiin tilaisuuksiin osallistui vuonna 2012 yhteensä noin 1500 henkeä. Suurimmat osallistujamäärät keräsivät ensimmäistä kertaa järjestetyt Luomupäivät sekä perinteinen tuki-infokierros keväällä.

Hanke toteutti kaksi opintomatkaa:

1) Olkiluodon ydinvoimalassa ja Eurajoella kävimme selvittämässä Pyhäjoen ydinvoimalahankkeen myötä maataloustuottajille mahdollisesti avautuvia lisäansioiden hankkimistapoja.

2) EU:n maatalouspolitiikkaan ja paikalliseen maataloustuotantoon tutustuimme Brysseliin suuntautuneella opintomatalla.

Vuoden 2012 aikana tehtiin "Yrittäjälomittajuus Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa" -selvitys sekä käynnistettiin "MTK-Pohjois-Suomi maatalojen sukupolvenvaihdosten edistäjänä" -selvitys.

Hankkeelle kuuluu Kainuussa Maaseutuelinkeinojen teemaohjelman koordinointi, johon liittyviä palaveriteja ja tapaamisia oli vuoden aikana useita. Teemaohjelman alla toimi vuonna 2012 yhteensä 10 hanketta. Pohjois-Pohjanmaalla varsinaista koordinointi tehtävää ei ole, mutta sidosryhmäyhteistyötä muiden hanketoimijoiden kanssa tehdään tarpeen mukaan. Hanketoimijoiden yhteistoimintaa edistettiin mm. järjestämällä kolme hanketoimijoiden tapaamista vuoden aikana.

TALOUS

TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2012

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liitto MTK-Pohjois-Suomi ry

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Varsinainen toiminta	€	€
Tuotot		
Koulutus- ja kurssitoiminta	228 785,20	97 286,39
Riskienhallintayhteistyö	11 694,00	10 792,00
Tilaus- ja ilmoitustuotot	14 210,46	14 417,80
Saadut korvaukset	27 176,50	30 355,35
Muut yleistuotot	41 260,54	19 822,10
	323 126,70	172 673,64
Kulut		
Palkat ja palkkiot	-316 211,76	-216 868,88
Henkilösivukulut	-69 779,84	-55 073,30
Poistot	-1 460,04	-1 996,72
Vuokrat	-10 253,88	-10 583,22
Koulutus- ja kurssitoiminta	-28 850,45	-25 678,11
Matkakulut	-62 640,33	-35 971,85
Kokoukset ja tilaisuudet	-52 080,18	-16 224,59
Painatuskulut	-14 615,40	-14 919,30
Johtokunta ja valiokunnat	-38 825,81	-41 962,55
Toimistokulut	-65 389,36	-51 320,00
Huoneistokulut	-4 265,41	-6 416,13
Suhdetoiminta	-8 059,03	-9 377,38
Jäsenmaksut	-196 689,00	-191 768,00
Vakuutukset	-1 220,70	-663,48
Muut vars. toiminnan kulut	-19 339,30	-25 841,42
	-889 680,49	-704 664,93
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-566 553,79	-531 991,29
Varainhankinta		
Tuotot		
Jäsen- ja kannatusmaksut	525 392,66	511 713,36
Kulujäämä	-41 161,13	-20 277,93
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	109 947,63	67 554,80
Kulut	-13 798,70	-51 021,75
Kulu-/tuottojäämä	54 987,80	-3 744,88
Satunnaiset erät		
Tuotot	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	54 987,80	-3 744,88

TASE	31.12.2012	31.12.2011
	€	€
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Osakehuoneistot	161 927,98	161 927,98
Kalusto	4 380,10	5 990,14
	166 308,08	167 918,12
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	318 429,70	311 748,00
Liittotili, MTK	1 171 801,74	1 304 668,59
	1 490 231,44	1 616 416,59
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Myyntisaamiset	58 843,93	7 974,09
Saamiset hankkeelta	202 575,90	64 611,04
Siirtosaamiset	10 207,59	23 629,53
	271 627,42	96 214,66
Rahat ja pankkisaamiset	80 265,12	103 607,59
	2 008 432,06	1 984 156,96
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Sidotut rahastot	374 738,60	374 738,60
Muut rahastot	353 471,78	353 471,78
Edellisten tilikausien ylijäämä	146 243,73	149 988,61
Kuluvan tilikauden ylijäämä/alijäämä	54 987,80	-3 744,88
	929 441,91	874 454,11
Varaukset		
Vapaaehtoiset varaukset		
Investointivaraukset	12 614,09	12 614,09
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen (Yhdistyst. MTK)	861 051,71	923 522,19
Lyhytaikainen	205 324,35	173 566,57
	1 066 376,06	1 097 088,76
	2 008 432,06	1 984 156,96

POHJOIS-SUOMEN TILINTARKASTUS OY

HALLITUSKATU 11 A 90100 OULU
PUHELIN (08) 8809 580
TELEFAX (08) 8809 589
www.psttilintarkastus.com

Kotipaikka Oulu
Y-tunnus 0585183-2

KESKUSKAUPPAKAMARIN HYVÄKSYMÄ KHT-YHTEISÖ

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liitto MTK-Pohjois-Suomi ry:n jäsenille

Olemme tilintarkastaneet Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liitto MTK-Pohjois-Suomi ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.- 31.12.2012. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Johtokunnan ja toiminnanjohtajan vastuu

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Toiminnanjohtajan on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä olennaista virheellisyttä ja siitä, ovatko johtokunnan jäsenet ja toiminnanjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan, taikka rikkoneet yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhdistyksessä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Oulussa 22. päivänä maaliskuuta 2013

Janne Pesonen
HTM

Kirsi Kontro
HTM

Paikka: MTK-Pohjois-Suomen liiton toimisto, Oulu

Aika: 22.3.2013

Läsnä: Timo Hyvönen, toiminnantarkkailija
Kauko Tyni, toiminnantarkkailija
Harri Peltola, liiton puheenjohtaja
Janne Mäkinen, alueasiamies (toimistosihteerin sijainen)
Matti Perälä, toiminnanjohtaja
Janne Pesonen, tilintarkastaja
Kirsi Kontro, tilintarkastaja

Liiton johtokunnan puheenjohtaja Harri Peltola antoi tilanneraportin ajankohtaisista asioista. Viime vuoden toiminta poikkesi osin suunnitellusta toimistosihteerin jäädessä loppukeväästä vanhempainvapaalle ja siihen varautumisesta. Muilta osin liiton toimirta vastasi sekä toimintasuunnitelmaa että talousarviota.

Johtokunnan jäsenet ovat avustaneet yhdistysten kokouskierroksilla. Tilintarkastajat kertoivat suorittamansa tarkastuksen periaatteista ja totesivat liiton kirjanpitoa ja taloutta hoidetun suunnitelmallisesti ja säädösten mukaisesti. Tarkastettiin tilinpäätöstä ja tasetta ja todettiin liiton talouden olevan vakaalla pohjalla. Tilintarkastajat totesivat, että suurimpana syynä tiikauden ylijäämään vaikutti loppuvuodesta tehty kertaluontoinen osakekauppa.

Keskusteltiin myös tulevasta hanketoiminnasta ja yhdistysten tilanteesta. Yhdistysten kokouksiin tulisi löytää uusia toimintamalleja jäsenistön aktivoimiseksi.

Oulussa 22.3.2013

Timo Hyvönen

Kauko Tyni

JOHTOKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2012

Järjestö

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liitto MTK-Pohjois-Suomi ry:n kolmantena toimintavuonna päästiin aloittamaan edellisestä vuodesta poiketen täydellä toimihenkilövahvuudella. Hetkellisesti toimihenkilövahvuudessa oli myös päällekkäisyyksiä, kun huhtikuun lopulla toimistosihteerin sijaiseksi palkattiin Janne Mäkinen Johanna Määtän vanhempainvapaan ajaksi. Vuosi 2012 oli myös liiton hallinnoiman Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihankkeen ensimmäinen täysimittainen toimintavuosi.

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liiton jäseninä ovat alueen 43 maataloustuottajain yhdistystä ja kahdeksan yhteisjäsentä: OSK ItäMaito, OSK Pohjolan Maito, Lihakunta, Pohjois-Pohjanmaan Osuuspankkiliitto, Tapiola, MHY Länsi-Kainuu, MHY Ylä-Kainuu ja MHY Kainuu. Maataloustuottajain yhdistyksissä oli toimintavuoden lopussa 4 840 jäsentilaa ja yhteensä 13 655 henkilöjäsentä.

Liiton toiminta tukeutuu vahvasti yhdistysten aktiiviseen toimintaan. Perusjäsenistömme koostuu niin maa- ja metsätaloudenharjoittajista kuin maaseutuyrittäjistä. Järjestöä arvostetaan yhteiskunnallisena vaikuttajana ja vaikutusvalta jäsenistöä koskevissa asioissa on merkittävä. Mahdollisimman korkea järjestäytymisaste antaa hyvän lähtökohdan hoitaa edunvalvontaa.

MTK:n Savonlinnan liittokokouksessa käytiin viikasta keskustelua Vihreän kasvun ohjelmasiirtoista. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen ohjelmassa terävöitettiin MTK:n tehtävää maaseuturakentamisen edistäjänä ja todettiin Suomen paikan olevan Euroopassa, rakentavana ja uudistavana EU:n jäsenenä. Markkina-vaikuttamisohjelman linjausta omistajaohjauksesta korostettiin ja ohjelmaan tehtiin lisäys pohjoismaisten yhteistoimintamahdollisuuksien selvittämisestä tuotantopanosmarkkinoilla. Järjestön kehittämishankkeen käsittelyssä selvitystyötä yhteen valtuuskuntaan siirtymiseen päätettiin jatkaa.

Edunvalvontatoiminta

Markkinoilla tuottajahintojen ja tuotantokustannusten välisen erotuksen lisääntyminen heikensi entisestään jäsentemme ja etenkin karjatilallisten taloudellista tilannetta. Taloudelliseen ahdinkoon ei helpotusta ollut saatavilla edes lihatalojen puolelta, jotka ovat joutuneet jo useamman vuoden kamppailemaan omien kannattamattomien toimintojensa kanssa.

Viljamarkkinoilla tuottajahinnat ovat sitä vastoin selvästi parantuneet muutaman vuoden takaisesta tilanteesta. Kohentuneita tuottajahintoja ei kuitenkaan päästy kaikkialla lunastamaan haasteellisista sadonkorjuuolosuhteista johtuen.

Kuluneena vuonna käyty keskustelu kilpailuviraston julkistamasta ja pitkään odotetusta päivittäistavara-kauppaa koskevasta selvityksestä herätti myös kaupan toimijat arvostelevaan MTK:n vaatimuksia kilpailulainsäädännön uudistamisen osalta.

Tukipolitiikassa valmistauduttiin Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksiin ohjelmakauden vaihtuessa vuonna 2014. Maatalouspolitiikan uudistuksen eteneminen edellytti kuitenkin EU:n budjetin hyväksymistä,

jota ei vuoden 2012 saatu aikaiseksi. Tästä johtuen maatalouspolitiikan uudistuksen lopullisesta sisällöstä, jossa yhtenä uutena asiana oli tukien viherryttäminen, ei vielä vuoden 2012 aikana saatu päätöstä.

Kuluttajatyöstä vastasi edellisvuoden tapaan maaseutunurten valiokunta. Huhtikuussa järjestettiin liiton alueella Tiedätkö ruokasi alkuperän -kampanjapäivä, joka oli osa MTK:n valtakunnallista teemapäivää. Päivän aikana vaadittiin mm. ruokapakkauksiin selkeämpiä merkintöjä niiden alkuperästä. Tämän lisäksi liiton alueella toteutettiin Päivä maalla -tapahtumia, joissa ihmiset pääsivät tutustumaan maatalon arkeen ja nykypäivän tuotantolosuhteisiin.

MTK-Pohjois-Suomi hoitaa valtakunnan ja EU-tason maatalous- ja maaseutupoliittista edunvalvontaa järjestön sisällä pääsääntöisesti C-alueen tuottajaliittojen yhteistyön pohjalta. Lisäksi Ero Isomaa oli MTK:n johtokunnan jäsenenä valtakunnan tasolla ja oli myös MTK:n maitovaltiokunnan puheenjohtaja.

Hallinto

MTK-Pohjois-Suomen korkein päättävä toimielin on liiton yleinen kokous. Kokoukseen jäseninä olevat tuottajayhdistykset voivat valita yhden edustajan aina alkavaa 100 jäsentä kohti. Yhteisöjäsenen edustajamäärä on yksi edustaja jäsenyhteisöä kohti.

Liiton kevätkokous pidettiin 27.4.2012 Bio Rexissä Kajaanissa. Kokoukseen osallistui yhdistyksistä 97 virallista kokousedustajaa ja yhteisöistä 3 edustajaa. Yhteensä kokouksessa oli osallistujia 123 henkilöä. Kokouksen pääpuhujana oli MTK:n tutkimuspäällikkö Johan Åberg, joka piti myös ajankohtaiskatsauksen maatalouspolitiikasta. Metsäsektorin ajankohtaiskatsauksen esitti puolestaan MO-Pohjois-Suomen aluejohtaja Heikki Rahko.

Kokouksen julkilausumassa vaadittiin hallitukselta tekoja maatalojen ympäristövelvoitteiden ja -lupamaksujen kohtuullistamiseksi. Lisäksi kokousväki muistutti, että parantamalla elintarvikeketjun toimivuuteen on edelleen kiinnitettävä huomiota ja että parantamalla viljelijöiden markkina-asema turvataan myös kotimainen ruoantuotanto.

Liiton syyskokous pidettiin 5.12.2012 Oulun seudun ammattiopistolla, OSAO Oulussa. Kokoukseen osallistui yhdistyksistä 119 virallista kokousedustajaa ja yhteisöjäsenistä 4 edustajaa. Yhteensä kokoukseen osallistui 140 henkilöä. Kokouksen ajankohtaiskatsauksen esitti MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila.

Julkilausumassa kokous muistutti maailman ruoan tarpeen kasvusta ja siitä ettei turvemaiden ensikyntökielto ainakaan edesauta täyttämään tätä tarvetta. Edelleen kuluneena vuonna lannanlevitys oli sääoloista johtuen haasteellista ja paikallisesti jopa mahdotonta ja tästä syystä kokouksen osanottajat peräänkuuluttivat toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja ympäristöviranomaisilta haasteellisen tilanteen ratkaisemiseksi. Lisäksi kokous muistutti, että hallituksen on huolehdittava tuottajien aseman parantamisesta elintarvikeketjussa korjaamalla kilpailulainsäädännössä mahdollisesti esiintyvät puutteet.

Liiton 10-jäseninen johtokunta kokoontui vuoden aikana 10 kertaa. Johtokunnan järjestäytymiskokouksessa 9.1.2012 johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin maanviljelijä Harri Peltola Puolangalta ja varapuheenjohtajaksi maanviljelijä Jari Ahlholm Kärsämäeltä.

MTK:n valtuuskunnassa liittoa edustivat Harri Peltola, Jari Ahlholm, Ari Varis ja Pekka Hallikainen. MTK:n johtokunnan ja MTK:n säätiön

hallintoneuvoston jäsenenä, ja MTK:n maitovaltiokunnan puheenjohtajana oli Ero Isomaa. Toisena MTK:n hallintoneuvoston jäsenenä oli Soili Mulari.

MTK:n muissa valiokunnissa edustajina olivat Harri Peltola aluekehitysvaliokunnassa, Liisa Myllylä hyvinvointivaliokunnassa, Maarit Sormunen luomuvaiokunnassa, Timo Hyvönen maaseutuyrittäjyysvaliokunnassa, Tuija Korhonen maaseutunurten valiokunnassa, Inga Manninen nautajaostossa, Janne Matinlauri perunavaliokunnassa, Jari Ahlholm tuotantotalousvaliokunnassa ja Urpo Heikkinen ympäristö- ja maapolitiisessa valiokunnassa.

Liiton johtokunnan alaisuudessa toimivat maaseutunurten, maaseutuyrittäjä-, sosiaali-, luomu-, ja tarkastusvaliokunta. Lisäksi maaseutunurtenvaliokunta toimi kuluttajatyöryhmänä. Maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta toimi yhdessä Metsänomistajien liitto Pohjois-Suomen ja Maataloustuottajain Lapin liitto MTK-Lapin kanssa. Porotalousvaliokunta oli yhteinen MTK-Lapin kanssa.

Liiton toimihenkilöitä olivat toiminnanjohtaja Matti Perälä, kenttäpäällikkö Markku Karjalainen, järjestöagronomi Sirpa Törmikoski, toimistos sihteeri Johanna Määttä (23.5.2012 alkaen vanhempainvapaalla) ja toimistosihteerin sijaisena Janne Mäkinen (23.5.2012 lähtien).

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihankkeessa hankevetäjänä oli Anita Mäkipelto ja maaseutukoordinaattorina oli Kari Tervosen. Hanketoimihenkilöiden lisäksi hanke työllisti hankeavustajan Riitta Mustolan kolmen (3) kuukauden ajan, jonka aikana tehtiin yrittäjälomittajaselvitys. Anita Mäkipellon ja Kari Tervosen työsuhteet ovat rahoituspäätöksestä johtuen määräaikaista kestäen vuoden 2013 loppuun.

Liiton toimihenkilöistä Matti Perälä, Sirpa Törmikoski, Johanna Määttä, Janne Mäkinen ja Anita Mäkipelto työskentelivät liiton Oulun toimistolla ja Markku Karjalainen ja Kari Tervosen liiton Kajaanin toimistolla.

Talous

Tilikauden tulos oli 54 987,80 euroa ylijäämäinen. Tilikauden ylijäämään vaikutti pääosin kertaluontoinen osakekauppa, jonka osuus ylijäämästä oli 43 153,82 euroa ja osin tilinpäätökseen kirjatut osakkeiden arvonnmuutokset, jotka kohensivat liiton tulosta 6 849,88 euroa. Muilta osin liiton toiminta vastasi talousarviota ja toimintasuunnitelmaa.

Jäsenmaksutuotot yhdistyksiltä ja yhteisöjäseniltä olivat 525 392,66 euroa ja liiton maksamat jäsenmaksut 196 689,00 euroa. MTK-Pohjois-Suomen omaisuutta on sijoitettu osakehuoneistoihin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä liittoille keskusliittoon. Taseen loppusumma oli vuoden lopussa 2 008 432,06 euroa ja liiton oma pääoma nousi 929 441,90 euroon.

LIITON TALOUSARVIO VUODELLE 2013

		2013	2012
		Budjetti	Toteutunut
		€	€
Varsinainen toiminta			
Tuotot			
	Koulutus- ja kurssitoiminta	41 900	26 490
	Riskienhallintayhteistyö	8 000	11 694
	Tilaus- ja ilmoitustuotot	16 000	14 210
	Saadut korvaukset	29 640	27 177
	Muut yleistuotot	41 150	41 261
		136 690	120 832
Kulut			
	Palkat ja palkkiot	- 224 000	- 223 855
	Henkilösivukulut	- 60 340	- 51 901
	Poistot	- 1 250	- 1 460
	Vuokrat	- 11 000	- 10 254
	Koulutus- ja kurssitoiminta	- 37 500	- 28 380
	Matkakulut	- 34 500	- 29 117
	Kokoukset ja tilaisuudet	- 15 500	- 26 413
	Painatuskulut	- 13 450	- 12 552
	Johtokunta ja valiokunnat	- 40 000	- 37 510
	Toimistokulut	- 37 900	- 38 466
	Huoneistokulut	- 7 450	- 3 744
	Suhdetoiminta	- 8 750	- 7 997
	Jäsenmaksut	- 202 900	- 196 689
	Vakuutukset	- 1 500	- 1 221
	Muut vars. toiminnan kulut	- 22 300	- 17 826
		- 718 340	- 687 385
Varsinaisen toiminnan kulujäämä		- 581 650	- 566 553
Varainhankinta			
Tuotot			
	Jäsen- ja kannatusmaksut	521 900	525 393
Kulujäämä		- 59 750	- 43 410
Sijoitus- ja rahoitustoiminta			
Tuotot			
		73 750	109 948
Kulut			
		- 14 000	- 13 799
Kulu-/tuottojäämä		0	54 988
Satunnaiset erät			
Tuotot			
		0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		0	54 988

TOIMINTASUUNNITELMA

MTK-Pohjois-Suomen toimintasuunnitelma vuodelle 2013

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liitto on yksi neljästätoista MTK:n jäsenliitosta. MTK-Pohjois-Suomi tekee yhteistyötä kaikkien MTK:n liittojen kanssa. Liitto on jäsenmäärältään kolmanneksi suurin ja kuuluu EU:n maataloustukiluokitus-sessa pohjoiseen C-alueeseen. Liitto toimii Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien alueilla ja sillä on jäseniä 43 maataloustuottajayhdistystä.

MTK-Pohjois-Suomi toimii alueensa maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien etujärjestönä. Liiton toiminnan tarkoituksena on turvata jäsenistönsä taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä lisätä maaseudun elinvoimaa. Liiton tehtävänä on vastata alueensa maa- ja metsätalouden yritys-toiminnan ja maatilapohjaisen maaseutuyrittämisen kehityksestä ja onnistumisesta. Liiton toiminta lähtee jäsenten tarpeista ja se toteutetaan yhteistyössä järjestön ja jäsenten kanssa.

Tuottajaliiton toiminnassa otetaan huomioon MTK:n ta-voite- ja periaateohjelman mukaiset arvot, periaatteet ja tavoitteet ja huomioidaan MTK:n toimintasuunnitelman mukaiset painotukset ja asiat. Toiminta-ajatuksensa toteuttamiseksi liitto vaikuttaa maa- ja metsätalouden sidosryhmiin sekä yhteiskunnan muihin sektoreihin. Toiminta-ajatuksensa mukaiset tavoitteet toteutetaan eri sidosryhmien kanssa tiiviissä yhteistyössä.

MTK-Pohjois-Suomi hallinnoi Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanketta toimialueellaan. Hankkeen avulla huolehditaan alueemme maaseutuyrittäjien ja sidosryhmien tietotarpeista sekä ohjataan kehittämishankkeiden kohdentamista tarpeellisiin teemoihin.

Liiton toimintaa ohjaa MTK-järjestön visio:

- *Jäsenet ja järjestö yhdessä varmistavat maaseutuelinkeinojen kannattavuuden ja arvostuksen.*
- *Vahva ja yhtenäinen MTK on merkittävä ja aktiivinen markkina- ja yhteiskuntavaikuttaja.*

Avaintavoite 1. Markkinavaikuttamisen vahvistaminen.

MTK-Pohjois-Suomen liitto:

- Osallistuu aktiivisesti järjestön markkina-vaikuttamisen toimenpiteiden toteutukseen omilla toiminta-alueillaan, mm. lisäämällä yhteistyötä tuottajia lähellä olevien osuuskuntien kanssa.
- Kehittää valmiuttaan toimeenpanna kotimaisuutta ja vastuullisuutta korostavia kampanjapäiviä sekä aktivoi jäseniä osallistumaan niihin.
- Selvittää tarpeen ja mahdollisuudet perustaa julkisen sektorin lähiruokaa, -energiaa tai -palveluita koskevien tarjousten tekemistä varten yritysverkostoja tai osuuskuntia

Avaintavoite 2. Maaseudun elinkeinoihin kohdistuviin EU-politiikkoihin vaikuttaminen.

MTK-Pohjois-Suomen liitto:

- Osallistuu maatalouspolitiikan, maaseudun kehittämisen sekä alue- ja rakennepolitiikan ohjelmavalmisteluun.
- Pitää yhteyttä oman alueensa päätöksentekijöihin varmistaen, että päättäjillä on ajantasainen kuva valmisteltavien uudistusten sisällöstä, vaikutuksista ja etenemisestä.
- Osallistuu yhteisen maatalouspolitiikan toimenpiteiden jalkauttamiseen kentälle ja kamalla tietoa uudistusten eri vaiheista ja niiden vaikutuksista.

Avaintavoite 3. Yhdistysten toiminnan kehittäminen ja aktivointi

MTK-Pohjois-Suomen liitto:

- Osallistuu aktiivisesti Yhdistysten teema-voiton toteuttamiseen ja tukee yhdistyksiä toimintansa kehittämisessä.
- On mukana ideoimassa ja avustaa yhdistyksiä eri rahoituslähteistä haettavan hankerahoituksen hyödyntämisessä.
- Tehdään yhteistyötä Metsänomistajaliitto Pohjois-Suomen kanssa
- Osallistuu seudulliseen järjestöyhteistyöhön.

MTK-POHJOIS-SUOMEN TOIMINNAN KEIHÄÄNKÄRJET:

TUOTTAJIEN TULOKEHITYS: AKTIIVINEN KULUTTAJATYÖ, TUKI-INFOT, VEROTILAISUUDET

- Tuottajat tarvitsevat korotuksia tuottajaintoihin: Markkinaedunvalvonnan osalta vaikuttaa tuottajien omiin yrityksiin ja edustajistoihin.
- Kotimaisen ruuan esille nostaminen: Osallistutaan kauppajärjestöjen yhteydessä järjestettävään kauppapäiviin. Jaetaan tietoa ja materiaalia muihin kuluttajatahtumiin liittyvistä asioista, lisäksi tarvittaessa avustetaan yhdistyksiä tapahtumien järjestämisen osalta.
- Järjestetään luomupäivät
- Järjestetään verotilaisuuksia
- Varmistetaan pohjoissuomalaisten tuottajien etu EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen osalta.
- Tiedotetaan Euroopan yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) uudistuksista, järjestämällä tuki-infotilaisuuksia sekä toteutetaan riittävä määrä alueellisia teematilaisuuksia, joiden aiheina ovat ajankohtaiset asiat

MAA- JA YMPÄRISTÖPOLITIIKKA: KUNTA, MAAKUNTA, VALTIO

- Osallistutaan alueen kehitysohjelmiin, joissa käsitellään alueen tulevia ja suunnitella olevia suurhankkeita
- Käydään läpi ensimmäisen vuoden kokemukset Oulun vaalipiirin kansanedustajien ja liiton alueen nuorten viljelijöiden kummitalotoiminnan osalta. Etsitään tarvittaessa

uudet kummitilat, jollei toiminta ole lähtenyt kaikkien kummien tai tilojen osalta käyntiin

- Seurataan kuntien ja maakunnan kaavoitusasioita.
- Julkisten hankintojen järjestäjien kouluttaminen tärkeässä roolissa

MAATALOUDEN JATKUVUUS: NUORTEN TOIMINTA, SUKUPOLVENVAIHDOSASIAT

- Tiedotetaan sukupolvenvaihdosasioista järjestämällä koulutuspäiviä SPV-teemoista
- Järjestetään alueellisia SPV-tilaisuuksia nuorille
- Järjestetään lentopalloturnaus ja tarkastellaan mahdollisuutta järjestää keila- tai vastaavia tilaisuuksia

SOSIAALIASIAT: JAKSAMINEN, HYVINVOINTI, LOMITUS

- Järjestetään lomitusseminaari tarvittaessa
- Selvitetään mahdollisuuksia helpottaa lomittajapula liiton alueella
- Tehdään yhteistyötä Melan kanssa työhyvinvointia ja sosiaaliturvaa koskevissa asioissa

JÄRJESTÖTOIMINTA: YHDISTYKSET, LUOTTAMUSHENKILÖT

- Järjestetään START 1, 2 ja 3 kurssit. Lisäksi tarjotaan yhdistysten johtokuntalaisille koulutusta.
- Edistetään tuottajayhdistysten ja tuottajaliittojen välistä yhteistoimintaa
- Osallistutaan yhdistysten vuoteen, jäsen/yhdistyskentän aktivointi
- Varmistetaan liiton näkyvyys (tiedotusvälineet, kansanedustajien kummitalotoiminta),
- Osallistutaan sidosryhmätyöskentelyyn
- Liiton toimihenkilöt ja johtokunnan jäsenet osallistuvat pyydettyä tuottajayhdistysten kokouksiin

MAATALOUSTUOTTAJAIN POHJOIS-SUOMEN LIITON HENKILÖJÄSENET 31.12.2012

Viljelijäjäsenet ja viljelmät peltopinta-alaluokittain

Kunta	Yhteensä peltoa, ha tukihaussa	MMM:n aktiivivilat	Järj.-% tiloista	Järj.-% peltoista	Yhdistys	Tiloja	Tiloja yli 0,01 ha	Yhteensä peltoa, ha jäsenrek.	Perh. jäsenet	Muita henk. jäsenet	Kunnia- jäsenet	Jäsenet yhteensä 31.12.12	2011	Lis/ väh. vsta 10
Haapajärvi	7 630	213	70	93	Haapajärvi	218	150	7 059	490	27		742	742	0
Haapavesi	10 777	230	75	96	Haapavesi	226	173	10 396	478	8		720	732	-12
Hailuoto	1 314	32	72	98	Hailuoto	38	23	1 293	56			98	106	-8
Haukipudas	888	44	68	72	Haukipudas	45	30	642	78	6		132	133	-1
Hyrnsalmi	975	55	78	91	Hyrnsalmi	61	43	883	90	2		153	149	4
Ilveskoski	2 073	100	80	73	Ilveskoski	110	80	3 096	159	4		278	282	-4
Yli-Ii	2 185	73												
Kajaani	3 429	115	61	83	Kajaani	47	32	959	53	15		116	126	-10
			61	83	Vuolijoki	50	38	1 899	86	1		139	147	-8
Kiiminki	679	35	74	90	Kiiminki	30	26	611	64			95	99	-4
Kuhmo	3 351	150	86	100	Kuhmo	189	129	3 347	250	4		452	452	0
Kuusamo	4 512	193	72	90	Kuusamo	206	138	4 057	342	14		571	589	-18
Kärsämäki	5 998	134	74	99	Kärsämäki	117	99	5 953	245	4		375	384	-9
Liminka	7 408	139	87	100	Ala-Temmes	33	28	1 982	64	2	1	101	101	0
			87	100	Liminka	103	93	5 390	159	5		272	268	4
Lumijoki	4 308	85	75	94	Lumijoki	77	64	4 063	128	4	1	216	220	-4
Merijärvi	2 333	75	83	91	Merijärvi	78	62	2 129	143	3		225	227	-2
Muhos	6 391	158	59	90	Muhos	118	94	5 735	229	8	3	360	369	-9
Nivala	16 634	383	84	98	Nivala	389	321	16 247	726	13		1 160	1 171	-11
Oulainen	5 455	175	79	99	Oulainen	175	139	5 417	293	10		486	490	-4
Oulu	3 483	145	65	92	Ylikiiminki	93	67	1 836	164	3	1	264	267	-3
			65	92	Oulunseutu	111	86	3 945	190	30	2	347	350	-3
Kempele	1 974	57												
Oulunsalo	811	35												
Paltamo	1 737	70	79	89	Paltamo	102	55	1 542	128	8		239	240	-1
Pudasjärvi	3 251	147	63	80	Pudasjärvi	135	93	2 594	232	14	1	392	385	7
Puolanka	1 643	61	62	102	Puolanka	63	38	1 677	101	4		174	175	-1
Pyhäjoki	4 057	120	85	111	Pyhäjoki	147	102	4 510	324	2		479	477	2
Pyhäjärvi	5 446	154	84	98	Pyhäjärvi	195	129	5 314	330	5	1	538	545	-7
Pyhäntä	1 508	45	78	97	Pyhäntä	48	35	1 466	106	8		162	161	1
Raahe	3 359	98	62	88	Raahenseutu	81	61	2 955	92	11	3	189	190	-1
Ristijärvi	1 136	43	81	95	Ristijärvi	50	35	1 079	94	4		148	149	-1
Siikajoki	15 078	261	74	85	Ruukki	175	141	10 031	234	2		418	420	-2
			74	85	Siikajoki	65	51	2 771	94	7		174	174	0
Siikalatva	14 476	360	67	89	Kestilä	78	68	3 615	115	5		211	218	-7
			67	89	Piippola	43	34	1 410	76	3		123	122	1
			67	89	Pulkkila	65	53	2 668	114			182	187	-5
			67	89	Rantsila	116	86	5 227	174	3		305	317	-12
Sotkamo	6 309	226	76	98	Sotkamo	237	171	6 172	329	17	1	594	599	-5
Suomussalmi	2 329	109	53	74	Suomussalmi	99	58	1 732	128	1		235	247	-12
Taivalkoski	1 371	77	70	92	Taivalkoski	66	54	1 267	99	5		173	180	-7
Tyrnävä	10 277	197	87	104	Temmes	52	24	934	119			172	175	-3
			87	104	Tyrnävä	176	148	9 776	298	7		490	491	-1
Utajärvi	3 435	108	78	103	Utajärvi	110	84	3 550	178	1	2	293	298	-5
Vaala	5 185	104	68	90	Vaala	102	71	4 665	198	1		303	297	6
Vihanti	3 885	130	75	101	Vihanti	121	98	3 905	215	17	2	359	367	-8
Liitto yht.	177 089	4 936	73	94		4 840	3 604	165 798	8 265	288	18	13 655	13 818	-163

ON AIKA NOSTAA TUOTTAJAT ESIIN

Atria

Kuvassa Antti Veräväinen, pihvilihantuottaja Akaan Toijalasta (Teristen kartano)

Lihantuottajan paras turva nyt ja tulevaisuudessa on omassa käsissä oleva kustannustehokas teollisuus.

Atria on Lihakunnan tuottajien tulevaisuuden tae.

Siksi Atrian kilpailukyvyistä on huolehdittava herkeämättä. Nyt suurinvestointi naudan teurastukseen on valmistunut. Uusittu Kauhajoen nautateurastamo on nykyaikaisin ja tehokkain koko Pohjoismaiden mittakaavassa. Se myös antaa mahdollisuuden lihan jäljittämiseen tilalle asti.

Atria on varma markkinakanava,
joka on sitoutunut kotimaiseen lihaan.

Atria tytäryhtiöineen on vastuullinen toimija,
joka kantaa mallikkaasti yhteiskuntavastuunsa ja huomioi
omissa toiminnoissaan myös eläinten hyvinvoinnin.

Lihakunta tarjoaa
jäsenilleen monia rahanarvoisia etuja.

Lisänä Atria-ketjun vahvuudet
A-Rehu tarjoaa edulliset ja tuottavat rehuratkaisut.
A-Kauppa toimii netissä kellon ympäri.
AtriaNauta, AtriaSika ja AtriaSiipi ovat
tuottajan vahva kumppani arjen työssä.

Lisätietoa puhelimitse 020 472 7111
tai www.atrianauta.fi, www.atriasika.fi,
www.a-rehu.fi

Atria 340 x 200 MALAISTA LIHAA
**TERISTEN KARTANOSTA
AKAAN TOIJALASTA**

PARASTA SINULLE, OLE HYVÄ

Mm. Atrian Kulinaari-tuotteita, jotka ovat nautanlihaa, löytyy jatkossa pakkauksen kääntöpuolelta tarralla, jossa kerrotaan tuotantotilan nimi ja pakkaukunta.

LIHAKUNTA

~ 110 vuotta ~

www.lihakunta.fi